

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของระบบการบริหารและการจัดการศึกษา และหาแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฝ่ายรับโอนในเขตพื้นที่ภาคใต้ โดยวิธีการศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) พื้นที่ในการวิจัย คือ สถานศึกษาที่ถ่ายโอนไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 5 จังหวัดภาคใต้ คือ นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สตูล และสงขลา ประกอบด้วย สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) 9 แห่ง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 2 แห่ง และสังกัดเทศบาลตำบล 1 แห่ง รวม 12 แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฝ่ายรับโอนสถานศึกษา ประกอบด้วย อบจ. 4 แห่ง อบต. 2 แห่ง และเทศบาลตำบล 1 แห่ง รวม 7 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มโอนย้าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และกลุ่มรับโอน ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลด้านการจัดการศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศึกษาานิเทศก์ นักวิชาการการศึกษา และนักบริหารการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการศึกษาเอกสาร และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับระบบการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฝ่ายรับโอนในเขตพื้นที่ภาคใต้พบว่า

การถ่ายโอนโรงเรียนไปยังเทศบาล ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานคือ นโยบายการรับโอนสถานศึกษาไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับนายกเทศมนตรีและงบประมาณไม่เพียงพอ คุณภาพผู้เรียนดีขึ้นเพราะเทศบาลส่งเสริมวิชาการ แต่ครูขาดโอกาสเข้าร่วมการฝึกอบรมของหน่วยงานภายนอก

การถ่ายโอนโรงเรียนไปยังองค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานคือ นโยบายการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โรงเรียนไม่เป็นนิติบุคคลบริหารจัดการไม่คล่อง ขาดแคลนบุคลากรโดยเฉพาะผู้รับผิดชอบส่วนการศึกษา และการเมืองมีผลต่อนโยบายและการจัดการศึกษาของโรงเรียน แต่โรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้ดีขึ้น เนื่องจากได้รับงบประมาณมากขึ้น

การถ่ายโอนโรงเรียนไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานคือ นโยบายขาดความจริงจังและต่อเนื่อง ระเบียบกฎหมายยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ขาดแคลนศึกษานิเทศก์ งบประมาณไม่เพียงพอ นักเรียนบางโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีแนวโน้มจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น ครูมีความสุขในการทำงานดีและโรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้ดีขึ้น

2. แนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ถ่ายโอน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฝ่ายรับโอนในเขตพื้นที่ภาคใต้พบว่า

การถ่ายโอนสถานศึกษาไปยังเทศบาลตำบล แนวทางในการพัฒนาระบบการบริหาร และการจัดการศึกษา คือ เทศบาลควรปรับปรุงระบบการบริหารจัดการงบประมาณให้สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานศึกษา และแก้ไขระเบียบกฎหมายโดยอนุญาตให้ครูสามารถเข้ารับการอบรม กับหน่วยงานภายนอกสังกัดของเทศบาลและสามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมได้

การถ่ายโอนสถานศึกษาไปยังองค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางในการพัฒนาระบบ การบริหารและการจัดการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการสรรหาบุคลากรเพื่อ ปฏิบัติงานทั้งในส่วนของ อบต. และโรงเรียนอย่างเร่งด่วน กระจายอำนาจการบริหารจัดการให้กับ โรงเรียน และจัดการปัญหาด้านการเมืองท้องถิ่นที่เข้ามามีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา

การถ่ายโอนสถานศึกษาไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด แนวทางในการพัฒนาระบบ การบริหารและการจัดการศึกษา คือ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้อำนาจการสรรหาบุคลากร แก่ท้องถิ่น และกระจายอำนาจด้านงบประมาณอย่างชัดเจน และองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้โรงเรียน ที่ถ่ายโอนมาสังกัด อบจ. เป็นนิติบุคคล

คำสำคัญ: การกระจายอำนาจทางการศึกษา, โรงเรียนถ่ายโอน, และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research aims to study the current status of educational management systems and find the guidelines for educational management system development of transferred schools and Local Administrative Organizations in Southern Thailand. This is a case study project of 12 transferred schools: 9 schools under the Provincial Administrative Organization (PAO), 2 schools under the Sub-district Administrative Organization (SAO), 1 school under the Subdistrict Municipality, and 7 local administrative organizations (LAOs): 4 PAOs, 2 SAOs, and 1 Subdistrict Municipality, in five provinces including Nakhon Si Thammarat, Trang, Phatthalung, Satun, and Songkhla. The participants consist of two groups: (1) school principals and teachers in schools, and (2) LAO leaders, directors of the education division, educational supervisors, educators, and education administrative officers in LAOs. Data were collected by in-depth interviews and documentary studies, and analyzed by content analysis.

The results found that:

1. The current status of the educational management system of transferred schools and Local Administrative Organizations in Southern Thailand are as follow:

Schools transferring to Subdistrict Municipality: The problems of management are the instability of school transferring acceptance policy, which is according to the mayor; and insufficient budget for school administration. Student quality has improved after transferring from being under Educational Service Area (ESA) to Subdistrict Municipality because Subdistrict Municipalities promote academics. However, teachers lack of opportunity to participate in external training and development.

Schools transferring to Subdistrict Administrative Organization: Problems include: the policy is changing up to the Chief Executive of the SAO, schools have low authority leading to management inflexibility, the SAO has no educator, and educational policy and practice are impacted by local politics. But because of having a larger budget, schools seem to have better administration.

Schools transferring to Provincial Administrative Organization: The obstacles are: educational policy is not seriously and continuously implemented, law and regulations are not supportive for practices, there is no educational supervisor, and an insufficient budget. There are a number of improvements including: students' academic achievement has been raised, the number of students in schools has increased, teachers are happy to work, and schools are better managed.

2. The guidelines for educational management system development of the transferred schools and Local Administrative Organizations in Southern Thailand are presented as follow:

Schools transferring to Subdistrict Municipality: the Subdistrict Municipality should improve the budgeting system to match schools' needs, and revise and update the relevant laws and regulations to allow teachers to be able to participate in the external training and development with expenses coverage.

Schools transferring to Subdistrict Administrative Organization: the SAO needs to urgently recruit competent personnel and teachers to work at the SAO and schools, provide schools with administration authority, and solve the local politics problem that intervene the school administration.